

Paa et enkelt Omraade er Fremgangsmaaden stærk diskutabel, nemlig hvor man kun beregner Kapitaludgifter (Rente) af den fremmede Kapital, der arder i Virksomheden, idet man derved faar forskellige Omkostningsberegninger efter Ejendomsretten til den arbejdende Kapital, og dette er uheldigt, idet der bl. a. i beslægtede Virksomheder bør foretages Omkostningsberegninger efter ensartede Normer, saaledes at Sammenligning kan foretages, og dette kan bedst gennemføres, naar der beregnes samme Rente af hele den arbejdende Kapital.

P. P. Sveistrup.

ARV OG RACE, København 1934, Martin's Forlag, 155 Sider. Kr. 4,00.

Blandt andre offentlige Opgaver er Race- eller Anlægshygiejnen en af dem, hvis Løsning ikke kan tænkes uden selve Befolkningens forstaaende og aktive Medvirken. Det var vistnok den Tanke i Forbindelse med Spørgsmaalets tiltagende Vigtighed, der gav Anledning til en Række Radioforedrag om Arvelighed i Vinteren 1933—34 og nu til Udgivelsen af disse, tildels udvidede, Foredrag i Form af en Bog. Baaede Spørgsmaalets biologiske (Ø. Winge — R. Spärck — O. Thomsen) og antropologiske (G. Hatt — A. Olsen) Forudsætninger belyses, for at der kan fremsættes Muligheder og Forslag for dets praktiske Løsning i Samfundet — (A. Goll — K. K. Steincke — A. Wimmer — A. Garboe).

De ni Forfatteres Bidrag supplerer udmærket hverandre og giver som samlet Hele Indtrykket af en meget sympatisk Tendens, der kan karakteriseres som den ønskelige Blanding af Beslutsomhed og Tilbageholdenhed. Det er lykkedes Indlederen O. Thomsen paa faa Sider at tage Overensstemmelsen i Resultaterne forud og understrege dem.

1. Om de antropologiske Racers Arvelighedsforhold véd vi kun lidt, om deres historiske og kulturelle Betydning endnu mindre, og om Raceblandingeres Værdi saa godt som intet; den megen Tale om Begunstigelse af gode og Udrensning af daarlige Raceelementer, Forhindring af farlige Raceblandinger og Avl af »rene« Menneskeracer er derfor Agitation uden faktisk og videnskabelig Baggrund. Den danske offentlige Stemning er interesseret i dette Spørgsmaal, fordi det for Tiden tages saa højtideligt Syd for Grænsen, men den er næppe tilbøjelig til Racedyrkelse. Det kan alligevel være nyttigt, at Lægmanden ser, at Videnskaben ikke giver det mindste Holdepunkt for Racebevægelsen; Publikum kunde jo begribeligvis fristes til at tro, at der dog maatte være noget om det, naar saa mange er med. Den Mening vil man blive kureret for ved Læsning af Spärck's Artikel om Racebegrebet i videste Forstand, Hatt's fortrinlige Skitse om Menneskeracer samt Olsen's (hvorfor ikke umiddelbart derpaa følgende?) særlige Beretning om Jøderne. Med Hensyn til Antisemitismen fremgaar der af disse tre Artikler klart nok, at der hverken eksisterer en arisk eller en jødisk Race.

2. Maa disse Dele af Bogen vel hovedsagelig betragtes som Tribut til Læsepublikums Interesse i, hvad der for Tiden bevæger Verden, har de andre Kapitler mere aktuel samfundspolitisk Betydning. Byggende paa Winge's Udredning om Arvelighedslærens Grundlove i Almindelighed fremstiller Thomsen Menneskets særlige Arvelighedsforhold. Spørgsmaalet føres saa over fra disse rent biologiske Udredninger til det samfundspolitiske Omraade; A. Goll giver en Beretning om de arvesyges Antal, om den Fare, som de danner for Samfundet, og om den danske Lovgivning.

Paa et enkelt Omraade er Fremgangsmaaden stærk diskutabel, nemlig hvor man kun beregner Kapitaludgifter (Rente) af den fremmede Kapital, der arder i Virksomheden, idet man derved faar forskellige Omkostningsberegninger efter Ejendomsretten til den arbejdende Kapital, og dette er uheldigt, idet der bl. a. i beslægtede Virksomheder bør foretages Omkostningsberegninger efter ensartede Normer, saaledes at Sammenligning kan foretages, og dette kan bedst gennemføres, naar der beregnes samme Rente af hele den arbejdende Kapital.

P. P. Sveistrup.

ARV OG RACE, København 1934, Martin's Forlag, 155 Sider. Kr. 4,00.

Blandt andre offentlige Opgaver er Race- eller Anlægshygiejnen en af dem, hvis Løsning ikke kan tænkes uden selve Befolkningens forstaaende og aktive Medvirken. Det var vistnok den Tanke i Forbindelse med Spørgsmaalets tiltagende Vigtighed, der gav Anledning til en Række Radioforedrag om Arvelighed i Vinteren 1933—34 og nu til Udgivelsen af disse, tildels udvidede, Foredrag i Form af en Bog. Baade Spørgsmaalets biologiske (Ø. Winge — R. Spärck — O. Thomsen) og antropologiske (G. Hatt — A. Olsen) Forudsætninger belyses, for at der kan fremsættes Muligheder og Forslag for dets praktiske Løsning i Samfundet — (A. Goll — K. K. Steincke — A. Wimmer — A. Garboe).

De ni Forfatteres Bidrag supplerer udmærket hverandre og giver som samlet Hele Indtrykket af en meget sympatisk Tendens, der kan karakteriseres som den ønskelige Blanding af Beslutsomhed og Tilbageholdenhed. Det er lykkedes Indlederen O. Thomsen paa faa Sider at tage Overensstemmelsen i Resultaterne forud og understrege dem.

1. Om de antropologiske Racers Arvelighedsforhold véd vi kun lidt, om deres historiske og kulturelle Betydning endnu mindre, og om Raceblandingeres Værdi saa godt som intet; den megen Tale om Begunstigelse af gode og Udrensning af daarlige Raceelementer, Forhindring af farlige Raceblandinger og Avl af »rene« Menneskeracer er derfor Agitation uden faktisk og videnskabelig Baggrund. Den danske offentlige Stemning er interesseret i dette Spørgsmaal, fordi det for Tiden tages saa højtideligt Syd for Grænsen, men den er næppe tilbøjelig til Racedyrkelse. Det kan alligevel være nyttigt, at Lægmanden ser, at Videnskaben ikke giver det mindste Holdepunkt for Racebevægelsen; Publikum kunde jo begribeligvis fristes til at tro, at der dog maatte være noget om det, naar saa mange er med. Den Mening vil man blive kureret for ved Læsning af Spärck's Artikel om Racebegrebet i videste Forstand, Hatt's fortrinlige Skitse om Menneskeracer samt Olsen's (hvorfor ikke umiddelbart derpaa følgende?) særlige Beretning om Jøderne. Med Hensyn til Antisemitismen fremgaar der af disse tre Artikler klart nok, at der hverken eksisterer en arisk eller en jødisk Race.

2. Maa disse Dele af Bogen vel hovedsagelig betragtes som Tribut til Læsepublikums Interesse i, hvad der for Tiden bevæger Verden, har de andre Kapitler mere aktuel samfundspolitisk Betydning. Byggende paa Winge's Udredning om Arvelighedslærens Grundlove i Almindelighed fremstiller Thomsen Menneskets særlige Arvelighedsforhold. Spørgsmaalet føres saa over fra disse rent biologiske Udredninger til det samfundspolitiske Omraade; A. Goll giver en Beretning om de arvesyges Antal, om den Fare, som de danner for Samfundet, og om den danske Lovgivning.

Socialministerens Bidrag »Den truende Degeneration« har i Grunden samme Emne; han behandler det mere principielt, men illustrerer det til Gengæld med de konkrete Eksempler, der staar Praktikerne for Øje. Medens A. Goll og K. K. Steincke i det væsentlige beskæftiger sig med de aandssvage, skildrer A. Wimmer under Titlen »Moderne Racehygiejne« de mulige og ønskelige Forholdsregler overfor arveligt belastede i det hele taget, navnlig dog overfor Psykopater. A. Garboe anbefaler til Slut den biologiske Familie- og Slægtsanalyse (og Registrering) som ypperligt og ligefrem uundværligt Grundlag for Bedømmelsen af Arvelighedschancer og dermed for effektive racehygiejniske Forholdsregler. — Denne Del af Bogen vil være et kærkomment Hjælpemiddel for Læsere, der ønsker at danne sig en Mening i Diskussionen om Sterilsationslovens videre Udformning. Resultatet af Medarbejdernes Drøftelser er: Der skal ske noget effektivt, navnlig overfor de aandssvage, hvis overnormale Formerelse er faretruende, men der skal ikke eksperimenteres paa en uforsvarlig Maade, hvor det videnskabelige Grundlag ikke er tilstrækkeligt.

Det er ikke Forfatterne eller Udgiverne, men Lovgivningens anlægshygiejniske Aktivitet i flere Lande, som er Skyld i, at den til Slut givne Sammenstilling af Danmarks og Udlandets Sterilsationslove allerede er forældet paa adskillige Punkter (Norge, Sverige, Finland).

Th. Geiger.

NOTITS

Ifølge Meddelelse fra Statsøkonomisk Forening, Oslo, er Indmeldelsesfristen for Deltagelse i det Nordiske Nationaløkonomiske Møde i Oslo 17.—19. Juni 1935 udvidet til 30. Maj d. A.
